

Fizika 2018. (Harbiy)

1. Zarraning harakati jadval ko'rinishida berilgan. Zarraning tezlanishi qanday? @FizikaNo1

t(s)	0	1	2	3
x(m)	1	0	-1	-2

- A) tezlanish o'zgaruvchan   B) 0,3g
C) 0   D) 0,15g
2. Zarraning harakati jadvalda berilgan. Tezlik va tezlanish ta'rifiga asosan zarraning o'rtacha tezlanishini(m/s²) toping?
t(s)	10	11	12
x(m)	1,6	1	-1
- A) 1,4   B) -1,4   C) -2,8   D) 2,8
3. Zarraning harakati jadvalda berilgan. Tezlik va tezlanish ta'rifiga asosan zarraning o'rtacha tezlanishini(m/s²) toping? @FizikaNo1

t(s)	0,3	0,4	0,5
x(m)	0	-1	1

- A) 400   B) 300   C) 175   D) 433
4. Zarraning harakati jadvalda berilgan. Tezlik va tezlanish ta'rifiga asosan zarraning o'rtacha tezlanishini(m/s²) toping?

t(s)	1	1,1	1,2
x(m)	0	-2	1

- A) 280   B) 500   C) -75   D) 300
5. Qanday shart bajarilganda moddiy nuqta to'g'ri chiziqli tekis harakatni namoyon etadi? a_n - normal tezlanish , a_t - tangensial tezlanish
A) $a_n=0$, $a_t=0$ B) $a_n=0$, $a_t=const<0$
C) $a_n=0$, $a_t=const\leq 0$ D) $a_n=const$, $a_t=0$

6. Kichik sharcha 320 m balandlikdan erkin tushmoqda. Harakatning oxirgi sekundida o'tgan yo'li 2- sekunddagi o'tgan yo'lidan necha marta kata.
A) 5   B) 16   C) 4,27   D) 3,79

7. Bochkadagi suvning balandligi h . Bochkaning eng pastki nuqtasidan kichik teshik ochilsa, suv undan qanday tezlik bilan chiqadi?

A) $\sqrt{\frac{2h}{g}}$ B) $\sqrt{gh}$ C) $\sqrt{2gh}$ D) $\sqrt{\frac{2g}{h}}$

8. Reaktiv dvigatel kemaga 1km/s tezlik bergan. Kema yer sirtidan qanday maksimal masofaga(km) ko'tariladi? Yer radiusi 6300 km, $g=10 \text{ m/s}^2$
A) 32   B) 38   C) 45   D) 0

9. Suvning qayiq harakatiga qarshilik kuchi tezlikga proporsional bo'lib, proporsionallik koeffitsienti 20 kg/s ga teng. Qayiq impulsi 15 m yo'lda qanchaga (kg m/s) o'zgaradi?
A) 330   B) 300   C) 240   D) 375

10. Dastlabki tezligi 20 m/s bo'lgan avtomobel 50 m yo'l bosib to'xtadi. Agar harakat tekis sekinlanuvcha bo'lsa, bu harakat davomiyligi (s) qanday ?
A) 5   B) 6   C) 4   D) 8

11. Qayiqning massasi 100 kg, boshlang'ich tezligi 4 m/s ga teng. Suvning qayiq harakatiga qarshilik kuchi tezlikga proporsional bo'lib, proporsionallik koeffitsienti 20 kg/s ga teng. Qayiq 20 m yo'lda qancha kinetic energiyasini (J) yo'qotadi?
A) 800   B) 782   C) 792   D) 798

12. Qayiqning masasi 100 kg, dastlabki tezligi 4 m/s ga teng. Suvning qayiq harakatiga qarshilik kuchi tezlikga proporsional bo'lib, proporsionallik koeffitsienti 8 kg/s ga teng. Qayiq to'xtaguncha qancha yo'l (m) bosadi?
A) 56   B) 44   C) 50   D) 40

13. Suvning qayiq harakatiga qarshilik kuchi tezlikka proporsional bo'lib proporsionallik koeffitsienti 18 kg/s gat eng. Qayiqning massasi 100kg va

boshlang'ich tezligi 4 m/s bo'lsa, 20 m masofani bosib o'tgandan keyin tezligi qanday (m/s) bo'ladi.
A) 0,6 B) 0,9 C) 0,8 D) 0,4

14. Tezyurar poyezdning tezlanishi $1,2 \text{ m/s}^2$ ga teng.

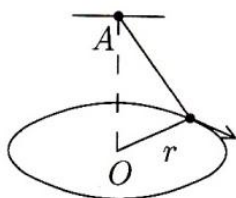
Poyezd vagonlarining birining shiftiga 5 kg massali yuk osilgan. Poyezd gorizontaal yo'lda harakatlanmoqda deb hisoblab, yukka ta'sir etuvchi barcha kuchlarning teng ta'sir etuvchisining qiymatini (N) toping?
A) 5 B) 6 C) 50,4 D) 49

15. Yuk mashinasi yo'lining burilish qismida 3 m/s^2 gorizontaal tezlanish bilan harakatlanmoqda. Mashina olib ketayotgan idishdagi suv sirti og'ma holga kelganda, suv sirtidan 10 sm masofada suv ichida joylashgan nuqtadagi gidrostatik bosim (kPa) nimaga teng? $g=10 \text{ m/s}^2$
A) $\sqrt{1,09}$ B) 1 C) $\sqrt{1,11}$ D) $\sqrt{1,33}$

16. Kosmik kema gorizontga nisbatan $\alpha = \pi/3$ burchak ostida 5 m/s^2 tezlanish bilan tezlanuvchan yuqoriga ko'tarilmoqda kosmik kemadagi 70 kg li kosmonavtga ta'sir etuvchi barcha kuchlar teng tasir etuvchisini (N) da toping? $g = 10 \text{ m/s}^2$
A) 350 B) 700 C) 1018 D) 433

17. Bir uchi shiftga bog'langan ipning ikkinchi uchiga mahkamlangan massasi 500 g bo'lgan sharcha gorizontaal tekislikda $r = 0,5 \text{ m}$ aylana hosil qilib doimiy $v=2 \text{ m/s}$ tezlik bilan aylanmoqda. Sharchaga ta'sir qilayotgan barcha kuchlarning natijaviy qiymatini (N) toping.

A) 5 B) 4 C) 6,4 D) 0

18. Massasi 5kg va zichligi $0,4 \text{ g/cm}^3$ bo'lgan shar suvda 5 m/s^2 tezlanish bilan ko'tarilmoqda. Sharga ta'sir qiluvchi barcha kuchlar teng ta'sir etuvchisining qiymatini (N)?

A)75 B)50 C)45 D)25

19. Tekislik og'ish burchagining sinusi 0,6. Tekislik ustida masasi 8 kg bo'lgan yuk turibdi. Yukni qo'zg'almas ushlab qolish uchun 23 N kuch yetarli bo'ladimi? Ishqalanish koeffitsienti 0,4.
A) yetarli emas B) yetarli
C) bu kuch yukni yuqoriga tortib ketadi
D) javob uchun ma'lumot yetarli emas

20. Massasi 1,1 t bo'lgan avtomobil egrilik radiusi 500 m bo'lgan qavariq ko'priksidan 20 m/s tezlik bilan tekis harakatlanmoqda. Ko'priksining eng yuqori nuqtasida unga ta'sir qiluvchi barcha kuchlarning (kN) teng ta'sir etuvchisi nimaga teng.
A) 0,88 B) 0 C) 11 D) 9,9

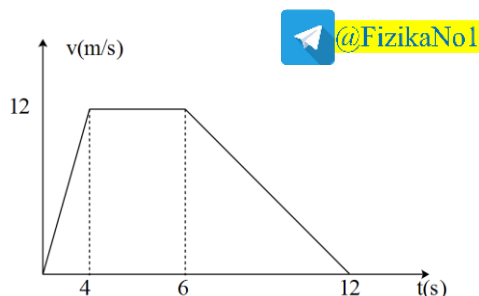
21. Texnik monometrlar absolyut bosimni emas, balkim bosim atmosfera bosimidan qancha ortiq ekanligini ko'rsatadi. Suv osti kemasidagi monometr 2,8 MPa bosimni ko'rsatayotgan bo'lsa, kema qanday chuqurlikda joylashgan? Dengiz suvining zichligi 1030 kg/m^3 , $g=9,8 \text{ m/s}^2$
A) 274 B) 277 C) 283 D) 280

22. 2 kg va 1 kg massali ikki jism ip bilan bog'langan. Birinchi jism 12 N gorizontaal kuch bilan tortilsa ipning tarangligi (N) qanday bo'ladi? Ishqalanish koeffitsienti 0,3.
A) 2 B) 3 C) 5 D) 4

23. Po'lat quvurning uzunligi 20 m, uni bir gal bir uchidan osib qo'yilgan, boshqa payt yerga tik qo'yilgan. Bu ikki holda quvur uzunliklarining farqi (μm) qanday? Po'lat zichligi 7900 kg/m^3 , Yung moduli $200 \cdot 10^9 \text{ Pa}$. $g=10 \text{ m/s}^2$
A) 158 B) 263 C) 198 D) 316

24. Rasmda moddiy nuqta tezligining vaqtga bog'liqlik grafigi tasvirlangan. Vaqt $t=7,3 \text{ s}$ bo'lganda tezlik (m/s) qancha bo'lgan?

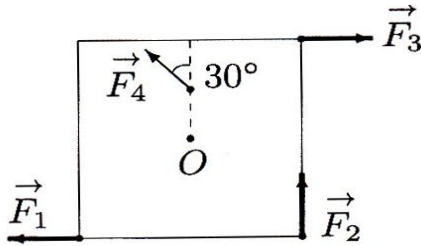

- A)9.4 B) 10.1 C) 9.8 D) 9.1

25. Kuch momentining birligi qaysi birlik bilan mos tushadi?

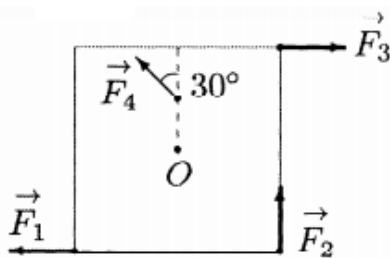
- A) J B) N/m C) $\text{kg}\cdot\text{m}^2/\text{s}$ D) $\text{kg}\cdot\text{m}/\text{s}^2$

26. Kvadrat plastinkaning tomoni 1,2 m ga teng, plastinka O nuqtadan o'tuvchi o'q atrofida aylanish mumkin. Plastinkaning turli nuqtalariga plastinka tekisligida yotuvchi kuchlar ta'sir etmoqda: $F_2=2\text{N}$, $F_3=3\text{N}$, $F_4=4\text{N}$. Plastinka muvozanatda qolishi uchun F_1 kuch (N) qanday bo'lish kerak.

- A)3 B)8 C)5 D)0

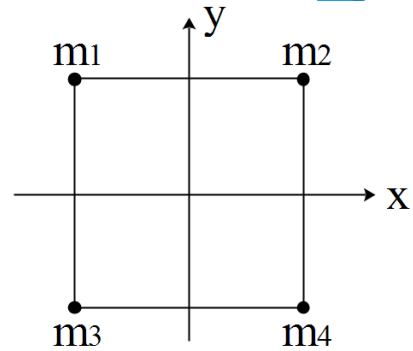
27. Tomoni $a=0,8\text{ m}$ bo'lgan deformatsiyalanmaydigan kvadrat plastinka O nuqtadan o'tuvchi o'q atrofida aylanishi mumkin. Plastinkaning turli nuqtalariga plastinka tekisligida yotuvchi $F_1=1\text{ N}$, $F_2=2\text{ N}$, $F_3=3\text{ N}$, $F_4=4\text{ N}$ kuchlar ta'sir etmoqda. F_4 kuch O nuqtadan $a/4$ masofada joylashgan bo'lsa, bu kuchlar ta'sirida plastinka qanday harakat qiladi?

- A) Plastinka turg'un muvozanatda bo'ladi
 B) Soat strelkasi bo'ylab
 C) Soat strelkasiga qarshi
 D) Plastinka noturg'un muvozanatda bo'ladi

28. Bir jinsli kvadrat plastinkaning tomonlari 1m, massasi 2 kg. Kvadratning uchlariga m_1, m_2, m_3, m_4 nuqtaviy jismlar joylashtirilgan. $m_1=8\text{kg}$, $m_2=m_3=m_4=0$ holda sistema og'irlik markazining X kordinatasi (sm) aniqlansin.

Kvadratning markazi kordinatalar moshida joylashgan.

- A) -32 B) 32 C) 18 D) -40

29. Astronomiyada "yorug'lik yili" nomli uzunlik o'lchovi bor. Bu birlik necha metrni tashkil etadi?

- A) $9,5\cdot 10^{20}$ B) $9,5\cdot 10^{14}$
 C) $9,5\cdot 10^{15}$ D) $9,5\cdot 10^{12}$

30. Amplitudasi 2,2 sm bo'lgan prujinali mayatnik yuk muozanat vaziyatidan boshlab siljishi to'rtinchi marta 1,2 sm ga teng bo'lgan vaqt ichida qanday yo'lni (sm) bosib o'tadi?

- A) 8,8 B) 7,6 C) 5,6 D) 7,8

31. Ish birligi J qanday fizik miqdor bilan mos tushadi?

- A) quvvat B) impuls momenti
 C) kuch momenti D) magnit momenti

32. Ikki atomli ideal gazning bosimini o'zgartirmay hajmi 18 % ga oshirilsa, uning ichki energiyasi necha foizga o'zgaradi?

- A) 30 B) 20 C) 18 D) 35

33. Ikki mol geliy (He) gaziga izotermik jarayonda 16 J issiqlik berildi. Bunda gaz qancha ish (J) bajaradi?

- A) 12 B) 16 C) 6 D) 8

34. Osmiyning erish harorati 3033°C , kobaltniki esa 1495°C . Osmiy kobalt qotishmasining erish harorati qaysi haroratlar ($^\circ\text{C}$) oralig'ida yotadi?

- A) (0; 1495) B) (3033; 4528)
 C) (1495; 2264) D) (2264; 3033)

35. Temirning erish harorati 1538°C , kumushniki esa 962°C . Temir kumush qotishmasining erish harorati qaysi haroratlarda ($^{\circ}\text{C}$) oralig'ida yotadi?
 A) (1250; 1538)   B) (1538; 2500)
 C) (0; 962)   D) (962; 1250)

36. Metan gaz molekulari dastlab 80 kPa bosim ostida turibdi. Uning hajmi 0,01 m³ dan 0,0272 m³ gacha izotermik oshdi. Metan molekularining bajargan ishini (J) toping?
 A) 1100   B) 800
 C) 1376   D) 2176

37. Normal sharoitda ftor gazining ($M=38$ g/mol) zichligi (g/m^3) qanday? $V_{n.sh.}=22,4$ l/mol
 A) 1750   B) 1670   C) 1800   D) 1700

38. Normal sharoitda gaz molekularining ilgarilanma harakat erkinlik darajasi i_i va aylanma harakat erkinlik darajasi i_a ga ega bo'lishi mumkin. Birinchi gaz uchun $i_i - i_a = 0$. Xuddi shunday miqdordagi ikkinchi gaz uchun $i_i + i_a = 6$ ga teng. Bir xil haroratda bu gazlarning ichki energiyalar nisbati U_1/U_2 nimaga teng?
 A) 2   B) 0   C) 1,2   D) 1

39. Azot molekularining ilgarilanma harakat ($\mu=28$ g/mol) o'rtacha kvadratik tezligi 200 m/s. Gazning temperaturasi (K) qanday?
 A) 45   B) 26   C) 16,6   D) 22,6

40. To'rt mol geliy (He) adiabatik jarayonda 16,6 J ish bajargan. Bunda gazning temperaturasi qancha (K) o'zgargan?
 A) -0,54   B) 0,91   C) 0,67   D) -0,33

41. Protonning massasi m_p tezligi 1,4v, alfa zarra tezligi v tezliklar bir tomonga yo'nalgan. Bu sistemaning to'liq impulsi nimaga teng?
 $v \ll c, m_\alpha = 4m_p$

- A) $2,4m_p v$ B) $5,4m_p v$
 C) $1,4m_p v$ D) $4m_p v$

42. Protonning tezligi 0,5v alfa zarraning tezligi v. Tezliklar qarama-qarshi yo'nalgan. Bu sistema og'irlik markazining tezligi nimaga teng?

- $m_\alpha = 4m_p \quad v \ll c$
 A) 4,5v   B) 3v/5   C) 0,7v   D) 1,5v

43. Alfa zarraning dastlabki tezligi v ($v \ll c$). Alfa zarra uzoq masofadan dastlab tinch turgan protonga yaqinlashmoqda alfa zarraning tezligi 0,95v bo'lgan paytda protonning tezligi qanday bo'ladi?
 $m_\alpha = 4m_p$

- A) 0,1v   B) 0,4v   C) 0,7v   D) 0,2v

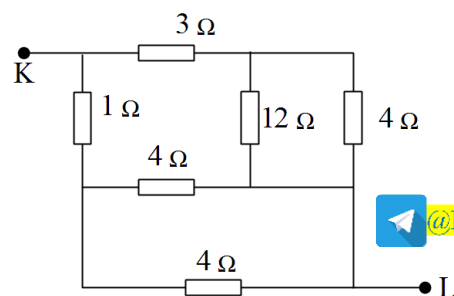
44. Elektron bilan pozitron nimasi bilan farq qiladi?
 A) energiyasi bilan
 B) magnit momenti bilan
 C) zaryadi bilan
 D) massasi bilan

45. 10 sm radiusli paraffin shar $1 \mu\text{C/m}^3$ zichlikli hajmiy zaryad bilan zaryadlangan. Shar markazidagi elektr maydon potentsiali aniqlansin (V)?
 A) 4,73   B) 472   C) 45   D) 4,72

46. Elektromagnit to'lqin dielektrik singdiruvchanligi $\epsilon=11$ bo'lgan muhitdan havoga o'tdi. Bunda uning tebranish vaqtiga teng vaqt davomida ko'chish masofasi qanday o'zgaradi?
 A) avval ortadi, so'ngra kamayadi
 B) o'zgarmaydi
 C) kamayadi
 D) ortadi

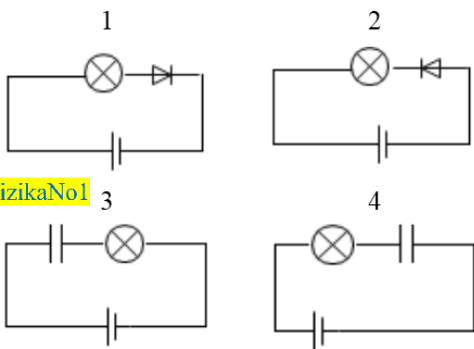
47. O'tkazgichdagi tok zichligi 2 A/m², elektr maydon kuchlanganligi $6 \mu\text{V/m}$. O'tkazgichning solishtirma qarshiligi ($\mu\Omega \cdot \text{m}$) aniqlansin.
 A) 18   B) 12   C) 6   D) 3

48. Keltirilgan elektr zanjirdan foydalanib, K va L nuqtalar orasidagi umumiy qarshilik necha Ω bo'lishini aniqlang.

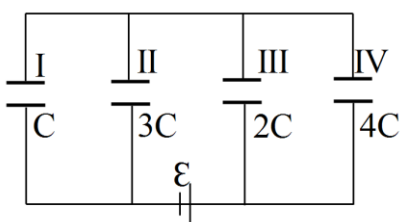
- A) 28   B) 14   C) 2   D) 16

49. Keltirilgan elektr sxemadagi qaysi birida elektr lampasi yonadi?

- A) 1   B) 4   C) 3   D) 2

50. Keltirilgan sxemaga ko`ra kondensatorlardagi kuchlanishlar nisbati U_{II}/U_I topilsin.

- A) 16/27   B) 1   C) 3   D) 24/11

51. Quyidagi qurilmalardan qaysi biri elektr tokini kuchaytirish xususiyatiga ega?

- A) reostat   B) solenoid
C) tranzistor   D) rele

52. O`tkazgichdagi elektr maydon kuchlanganligi 2mV/m , vaqt birligi ichida ajralib chiqayotgan Joule issiqligining zichligi $0,2\text{ W/m}^3$. Muhitning solishtirma qarshiligi ($\mu\Omega\cdot\text{m}$) nimaga teng?

- A) 10   B) 5   C) 20   D) 15

53. 1 T magnit maydon induksiyasi x kordinata o`qi bo`ylab, metall chizg`ich y o`qi bo`ylab yo`nalgan, chizg`ich z o`qi bo`ylab  $15\text{m/s}$  tezlik bilan harakatlanmoqda. Chizg`ichda vujudga keladigan induksion elektr maydon kuchlanganligi (V/m) nimaga teng?

- A) 7,5   B) 30   C) 3,75   D) 4

54. Tok zanjiriga ketma-ket rezistor ($R=20\Omega$), kondensator ($C=13\text{mF}$) va induktiv g`altak ( $L=130\text{H}$ ) ulangan. Rezonans ro`y berganda o`zgaruvchan tok kuchining amplituda qiymati 13 A deb hisoblab shu paytda kondensatoridagi kuchlanishni (V) aniqlang.

- A) 2600   B) 1300   C) 0   D) 260

55. Quyida keltirilgan fikrlarning qaysi biri to`g`ri.

- 1) Fotoeffekt yorug`likning kvant xossalarini tasdiqlaydi.
  - 2) Yorug`lik ta'sirida moddadan elektron uzilishi fotoeffekt deb ataladi.
  - 3) Kirxgof qonuniga ko`ra jism qanday to`lqin uzunligidagi elektromagnit to`lqinlarni chiqarsa, shundan kaltaroq to`lqin uzunligidagi tebranishlarni yutadi?
  - 4) Stefan-Bolsman qonuniga ko`ra qora jismining nurlanishi absolyut temperaturasini uchinchi darajasiga proporsionaldir.
- A) 1,3   B) 3,4   C) 1,2   D) 2,4

56. Tabiiy yorug`lik nurlari moy(1), chinni(2), simob(3), temir(4) sirtidan burchak ostida qaytmoqda. Qaytgan nurlarning qaysilari qutblangan bo`ladi.

- A) 3,4   B) 1,3   C) 2,4   D) 1,2

57. Quyida keltirilgan fikrlarning qaysi biri noto`g`ri?

- 1) jism haroratining doimiyliigi uning nurlanish muvozanatlanganligidan darak beradi.
  - 2) Fotoeffekt qizil chegarasi $v_{\min}=A/h$ ga teng.
  - 3) Vodorod atomining ionizatsiya energiyasi 3,6 eV.
  - 4) Fototok – bu yorug`lik oqimi.
- A) 3,4   B) 1,3   C) 1,2   D) 2,4

58. Stronsiy 89 izatopining o`rtacha yashash vaqti 72,9 sutka. Shu izatopning Yarim yemirilish davri (sutka) topilsin?

- A) 72,9   B) 101,2   C) 50,6   D) 36,45

59. β^+ yemirilish natijasida K yadrodan uchib chiqqan zarra tashqi elektron qobiq bilan ta`sirlashishi natijasida qanday zarra hosil bo`ladi?

- A) Elektron va pozitron   B) neytrinolar
C) Gamm kvantlar   D) yorug`lik fotonlari

60. Protonning spini nimaga teng?

- A) $h/2$ B) $h/4\pi$ C) $h/4$ D) $h/2\pi$